

RKLU.050.10.2024.AC
Warszawa, 20 sierpnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 115 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.) oraz art. 193 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. (M.P. z 2022 r. poz. 990, z późn. zm.), przekazuję odpowiedź na interpelację nr 3417 Pana posła Radosława Lubczyka w sprawie kształcenia lekarzy specjalistów w trybie pozarezydenckim.

W odpowiedzi na pytanie: „Czy w świetle przytoczonej niżej treści art. 16h ust 2 Ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty z dnia 05.12.1996r., lekarz powinien już na etapie składania wniosku o specjalizację w trybie pozarezydenckim posiadać umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną, a co za tym idzie mieć zapewnione finansowanie w okresie specjalizacji?”, wyjaśniam co następuje.

Treść art. 16h ust. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty (dalej: ustawa) nie określa wymogu, aby lekarz/lekarz dentysta już w trakcie składania wniosku o odbywanie szkolenia specjalizacyjnego posiadał umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną, przepis ten jedynie określa na podstawie jakiej umowy lekarz i lekarz dentysta może odbywać szkolenie specjalizacyjne w trybie pozarezydenckim. Podstawa ta może być zmieniana w trakcie szkolenia specjalizacyjnego w zależności od wzajemnych ustaleń pomiędzy jednostką szkolącą i lekarzem/lekarzem dentystą skierowanym do odbywania szkolenia specjalizacyjnego w danej jednostce. Słowo „wniosek” odnosi się do wnioskowania do pracodawcy o możliwość odbywania szkolenia specjalizacyjnego na danej podstawie, jednak pracodawca również musi wyrazić zgodę na zatrudnienie lekarza/lekarza dentysty na danej podstawie, zatem ostatecznie to na jakiej podstawie dany lekarz/lekarz dentysta będzie odbywał szkolenie specjalizacyjne jest uzależnione od ustaleń pomiędzy nim a jednostką akredytowaną, do której zostanie skierowany w celu odbywania szkolenia specjalizacyjnego. Kwestia zatrudnienia danego lekarza albo lekarza dentysty i załączenia odpowiedniej zgody we wniosku o odbywanie szkolenia specjalizacyjnego ma znaczenie jedynie w przypadku kiedy lekarz/lekarz dentysta chce skorzystać z uprawnienia do pierwszeństwa w kierowaniu. Uprawnienie to wynika z art. 16c ust. 17 ustawy zgodnie, z którym: *Wojewoda, Minister Obrony Narodowej i minister właściwy do spraw wewnętrznych, uwzględniając wynik przeprowadzonego postępowania konkursowego, kierują lekarza, z zastrzeżeniem **ust. 17e oraz art. 16e ust. 7**, za pomocą SMK, do odbywania szkolenia specjalizacyjnego w podmiocie, o którym mowa w art. 19f ust. 1, posiadającym wolne miejsce szkoleniowe w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia zakończenia danego postępowania.* Natomiast zgodnie, z art. 16c ust. 17e ustawy: *Organy, o których mowa w ust. 17, kierują do odbywania szkolenia specjalizacyjnego **w pierwszej kolejności lekarzy zakwalifikowanych w trybie, o którym mowa w art. 16h ust. 2 pkt 1 albo 5.*** Zgodnie z powyższym zgoda na zatrudnienie, o której mowa w art. 16c ust. 2a pkt 1 ustawy ma znaczenie wyłącznie na etapie kierowania do odbywania szkolenia specjalizacyjnego.

Lekarze/lekarze dentyści, którzy załączyli taką zgodę do wniosku są w pierwszej kolejności kierowani do jednostki, która wydała zgodę na zatrudnienie w celu odbywania szkolenia specjalizacyjnego, nawet jeżeli inne osoby zakwalifikowane, które chcą być skierowane do danej jednostki uzyskały lepszy wynik w postępowaniu i zajmują wyższe miejsce na liście rankingowej (osoby takie są wtedy kierowane na inne wolne miejsca). **Zatem zgoda na zatrudnienie w danej jednostce decyduje jedynie o pierwszeństwie w skierowaniu do danej jednostki, jednak żeby dany lekarz/lekarz dentysta mógł skorzystać z tego pierwszeństwa musi najpierw zostać zakwalifikowany w postępowaniu, o czym decyduje wynik uzyskany w tym postępowaniu, a nie posiadanie zgody na zatrudnienie.** Zgoda na zatrudnienie nie daje preferencji przy samej kwalifikacji, na etapie kwalifikacji brany jest pod uwagę jedynie wynik postępowania (obliczany na podstawie wyniku LEK/LDEK (Lekarski Egzamin Końcowy/Lekarsko-Dentystyczny Egzamin Końcowy) albo PES (Państwowy Egzamin Specjalizacyjny) oraz punktów dodatkowych, a w przypadku takiego samego wyniku brana jest pod uwagę średnia ocen z egzaminów uzyskana w czasie studiów, a jeżeli średnia też jest taka sama, brany jest pod uwagę czas złożenia wniosku).

W odpowiedzi na pytanie: „Czy zgodnie z art. 16c ust. 2a pkt 1-7 Ustawy, należy uznać, że lekarz, który nie dołączył do wniosku o odbywanie specjalizacji w trybie pozarezydenckim wymaganych w tym ustępie dokumentów potwierdzających spełnienie wymogu posiadania zatrudnienia, nie spełnia warunku formalnego (etap oceny formalnej wniosku) wymaganego ustawą, a co za tym idzie, nie powinien być brany pod uwagę na liście rankingowej (etap konkursowy)?”, wyjaśniam co następuje.

Należy zauważyć, że w art. 16c ust. 2 i 2a ustawy, w którym wymieniono co zawiera wniosek o odbywanie szkolenia specjalizacyjnego są wymienione również elementy, które nie są obligatoryjne jednak ich zawarcie lub załączenie do wniosku daje dodatkowe przywileje w postępowaniu kwalifikacyjnym. **Zgoda pracodawcy na zatrudnienie nie jest elementem obligatoryjnym, oznacza to, że brak takiej zgody nie wyklucza wniosku z udziału w postępowaniu kwalifikacyjnym na miejsca w trybie pozarezydenckim. Jednak załączenie takiej zgody daje osobie biorącej udział w postępowaniu uprawnienie do pierwszeństwa w skierowaniu do danej jednostki szkoleniowej, która wydała zgodę.** Do elementów obligatoryjnych wniosku zaliczane są wyłącznie takie elementy, bez których nie można rozpatrzyć wniosku. Należą do nich elementy indywidualizujące osobą biorącą udział w postępowaniu takie jak: imię (imiona) i nazwisko lekarza, miejsce i data urodzenia, płeć, numer PESEL, a w przypadku jego braku - cechy dokumentu potwierdzającego tożsamość: nazwa i numer dokumentu oraz kraj wydania, obywatelstwo (obywatelstwa), adres miejsca zamieszkania, cechy dokumentu, na podstawie którego cudzoziemiec niebędący obywatelem Unii Europejskiej przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Do elementów obligatoryjnych wniosku należą również elementy na podstawie, których można stwierdzić, czy dana osoba spełnia wymogi niezbędne do rozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego, do elementów tych należy: numer prawa wykonywania zawodu oraz numer rejestracyjny lekarza w okręgowej izbie lekarskiej, numer seryjny, data i podmiot wydający dokument prawa wykonywania zawodu. Do elementów obligatoryjnych wniosku należy też wskazanie minimum jednego wariantu wyboru, gdyż niemożliwe jest wzięcie udziału w postępowaniu bez wskazania o jaką specjalizację w jakim województwie i trybie ubiega się lekarz/lekarz dentysta.

Pozostałe elementy wniosku co do zasady nie są obligatoryjne, natomiast niewskazanie, czy niezamieszczenie ich we wniosku może obniżyć szansę na kwalifikację w postępowaniu lub doprowadzić do kwalifikacji lekarza/lekarza dentysty, który nie może ubiegać się o odbywanie szkolenia w danej dziedzinie lub trybie (brak takiej możliwości musi być określony w odrębnym przepisie ustawy lub rozporządzenia np. jak w art. 16ea ust. 1 ustawy). Do elementów takich należą między innymi :

1. Posiadane tytuły specjalisty oraz rok ich uzyskania, a także tryb odbywania szkolenia specjalizacyjnego – wskazanie, że lekarz/ lekarz dentysta posiada tytuł specjalisty jest konieczne tylko jeżeli lekarz/lekarz dentysta posiada takie

uprawnienia, wymóg ten nie oznacza, że lekarze/lekarze dentyści bez specjalizacji nie mogą brać udziału w postępowaniu. Informacja ta jest potrzebna, gdyż lekarze/lekarze dentyści, którzy posiadają tytuł specjalisty nie mogą odbywać szkolenia w trybie rezydenckim (**art. 16ea ust. 1 ustawy**), ponadto informacja ta też niezbędna np. w przypadku kiedy lekarz/lekarz dentysta ubiega się o odbywanie szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie, w której do odbywania szkolenia specjalizacyjnego wymagane jest posiadanie tytułu specjalisty w innej dziedzinie medycyny (**np. zgodnie z załącznikiem nr 5 do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentyistów (Dz.U. z 2023 r. poz. 975) (dalej: rozporządzenie) szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie endokrynologii ginekologicznej i rozrodczość może odbywać wyłącznie lekarz posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa i ginekologii**).

2. Wynik PES – na podstawie wyniku PES może być obliczony wynik postępowania kwalifikacyjnego, jeżeli lekarz/lekarz dentysta nie zdał jeszcze PES do obliczenia wyniku postępowania bierze się wynik LEK/LDEK lub LEP/LDEP (Lekarski Egzamin Państwowy/Lekarsko-Dentystyczny Egzamin Państwowy- równoważne LEK i LDEK), natomiast jeżeli lekarz nie poda żadnego z tych wyników będzie brał udział w postępowaniu kwalifikacyjnym z wynikiem 0%, zatem może się zakwalifikować w takich dziedzinach, gdzie jest więcej miejsc niż chętnych, natomiast bardzo zmniejsza swoje szanse na kwalifikację w postępowaniu (**art. 16c ust. 10 pkt 2 i 3 ustawy oraz § 1 ust. 2 pkt 2 załącznika 7 do rozporządzenia**).
3. Dotychczas odbywane szkolenia specjalizacyjne niezakończone uzyskaniem tytułu specjalisty i tryb ich odbywania – informacja ta ma znaczenie, jeżeli lekarz wcześniej odbywał szkolenie specjalizacyjne, gdyż decyduje np. o tym, czy lekarz może ponownie ubiegać się o rezydenturę (**art. 16ea ustawy**).
4. Wynik LEK albo LDEK (LEP albo LDEP) – tak jak w przypadku wyniku PES, lekarz/lekarz dentysta może nie podawać tego wyniku jeżeli posiada bezterminowe prawo wykonywania zawodu (lekarze/lekarze dentyści, którzy posiadają stażowe prawo wykonywania zawodu obligatoryjnie wskazują wynik LEK/LDEK, gdyż uzyskanie pozytywnego wyniku tego egzaminu jest warunkiem uzyskania pełnego prawa wykonywania zawodu, bez którego nie będą mogli rozpocząć szkolenia specjalizacyjnego), jednak w przypadku niepodania tego wyniku, lekarz/lekarz dentysta uzyska wynik w postępowaniu równy 0%, zatem będzie mógł dostać się jedynie na taką specjalizację, gdzie jest więcej miejsc niż chętnych do jej odbywania (**art. 16c ust. 10 pkt 1-3 ustawy**).
5. Posiadany stopień naukowy lub tytuł naukowy – lekarz/lekarz dentysta podaje taką informację jedynie jeżeli chce uzyskać punkty dodatkowe w postępowaniu (**art. 16c ust. 10 pkt 1-3 ustawy oraz § 1 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 załącznika 7 do rozporządzenia**).
6. Liczba publikacji i ich wykaz (potwierdzenie udziału w publikacji wydaje Główna Biblioteka Lekarska i jej oddziały oraz biblioteki uczelni medycznych) - lekarz/lekarz dentysta podaje taką informację jedynie jeżeli chce uzyskać punkty dodatkowe w postępowaniu (**art. 16c ust. 10 pkt 1-3 ustawy oraz § 1 ust. 3 pkt 3 i ust. 4 pkt 2 załącznika 7 do rozporządzenia**).
7. Okres zatrudnienia w jednostce akredytowanej, zgodnej z kierunkiem wnioskowanej specjalizacji - lekarz/lekarz dentysta podaje taką informację jedynie jeżeli chce uzyskać punkty dodatkowe w postępowaniu (**art. 16c ust. 10 pkt 2-3 ustawy oraz § 1 ust. 3 pkt 2 załącznika 7 do rozporządzenia**).
8. Średnia arytmetyczna ocen z egzaminów uzyskaną w okresie studiów, liczoną do dwóch cyfr po przecinku, obliczoną na podstawie danych, o których mowa w ust. 10a – lekarz/lekarz dentysta może nie wskazywać tego elementu jednak w przypadku uzyskania takiego samego wyniku postępowania z inną osobą biorącą udział w postępowaniu na dane miejsce to ta osoba zostanie zakwalifikowana, zatem nie podanie tej informacji zmniejsza szanse na kwalifikację (**art. 16c ust. 10a ustawy**).

9. Zgoda pracodawcy na odbywanie szkolenia specjalizacyjnego w przypadku deklaracji odbywania szkolenia specjalizacyjnego w trybie, o którym mowa w art. 16h ust. 2 pkt 1-3 – ma znaczenie jedynie w przypadku lekarzy/lekarzy dentyistów, którzy chcą skorzystać z pierwszeństwa w kierowaniu do jednostki, która wydała zgodę. Zatem w przypadku, kiedy lekarz nie załączy takiej zgody i zostanie zakwalifikowany, a inny zakwalifikowany lekarz będzie miał zgodę na zatrudnienie w danej jednostce to lekarz ze zgodą zostanie do niej skierowany, a lekarz bez zgody zostanie skierowany do innej jednostki i będzie mógł odbywać tam szkolenie np. na podstawie trybu, o którym mowa w art. 16h ust. 2 pkt 4 ustawy (a następnie jeżeli będzie miał na to zgodę pracodawcy, może zmienić ten tryb w trakcie szkolenia) **(art. 16c ust. 17e ustawy)**.
10. Zgoda kierownika szkoły doktorskiej w przypadku deklaracji odbywania szkolenia specjalizacyjnego w ramach poszerzenia zajęć, o których mowa w art. 16h ust. 2 pkt 5 – ma znaczenie jedynie w przypadku kiedy lekarz, chce skorzystać z pierwszeństwa w kierowaniu do jednostki, w której realizuje część zajęć w ramach szkoły doktorskiej. Jeżeli lekarz nie załączy takiej zgody może zostać skierowany do innej jednostki **(art. 16c ust. 17e ustawy)**.
11. Posiadanie co najmniej 3-letniego okresu zatrudnienia lub stosunku służbowego do dnia rozpoczęcia postępowania kwalifikacyjnego zgodnego z kierunkiem specjalizacji, w pełnym wymiarze czasu pracy, w jednostce uprawnionej do prowadzenia szkolenia specjalizacyjnego – dotyczy jedynie lekarzy, którzy chcą uzyskać punkty dodatkowe **(art. 16c ust. 10 pkt 2-3 ustawy oraz § 1 ust. 3 pkt 2 załącznika 7 do rozporządzenia)**.
12. Zajmowane stanowisko - w przypadku nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelniach medycznych lub innych uczelniach prowadzących działalność w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne – dotyczy jedynie lekarzy/ lekarzy dentyistów, którzy chcą uzyskać punkty dodatkowe **(§ 1 ust. 3 pkt 2 załącznika 7 do rozporządzenia)**.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz treść § 3 ust. 3 pkt 2 załącznika 7 do rozporządzenia zgodnie, z którym *wniosek o odbywanie szkolenia specjalizacyjnego zostaje odrzucony w całości, jeżeli osoba wnioskująca nie spełnia wymogów niezbędnych do ubiegania się o odbywanie szkolenia specjalizacyjnego*, należy stwierdzić, że w związku z tym wymóg posiadania zgody pracodawcy na zatrudnienie w celu odbywania szkolenia specjalizacyjnego nie jest warunkiem niezbędnym do ubiegania się o odbywanie szkolenia specjalizacyjnego. Lekarz/lekarz dentyista, który nie załączył odpowiedniej zgody pracodawcy może brać udział i zostać zakwalifikowany w postępowaniu kwalifikacyjnym na specjalizacje lekarskie i lekarsko-dentystyczne.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Marek Kos
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/